

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Фармацевтична компанія «Фармак»
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ III Всеукраїнської науково-методичної конференції

(Шостка, 19 квітня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ЕКОЛОГІЧНА ТЕМАТИКА В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ (НА ПРИКЛАДІ МАТЕРІАЛІВ УР-1)

А.А. Федоренко, Т.І. Дубровна

Шосткинський навчально-виховний комплекс:
спеціалізована школа I-II ступенів – ліцей
fedorenkoanna@shostka-licey.com

Екологічна тематика – порівняно нове й специфічне явище в сучасній вітчизняній журналістиці. Висвітлення проблем докільля в мас-медіа відбувається спонтанно, без підготовленої теоретично-методологічної бази, на рівні, який далеко не повною мірою відповідає запитам розвиненого суспільства [1]. Ця тенденція характерна для всіх ЗМІ.

Відсутність чітко визначених пріоритетів розвитку екологічної журналістики негативно впливає на суспільну свідомість, брак об'єктивної й повної екологічної інформації не дає змоги оцінити першочерговість екопроблем народів України.

Ми дослідили особливості висвітлення екологічної тематики на Першому національному радіо в період з 3.10.16 по 30.11.17. Було використано метод контент-аналізу. Зокрема, розглянуто новинні матеріали екологічного характеру, а також випуски програм: «Світ навколо нас», «Запобігти. Врятувати. Допомогти»; «Зелена книга». Дослідження проведене з метою розглянути загальні положення екологічної журналістики на прикладі вітчизняних ЗМІ, та встановити особливості висвітлення такої тематики, зокрема на радіо. [2]

Нами було проаналізовано 63 випуски новин (з тривалістю повідомлень 2 хв.); 182 ефіри програми «Світ навколо нас» (з урахуванням повторів, тривалістю 10 хв., 34 теми); 92 включення проекту «Запобігти. Врятувати. Допомогти» (з урахуванням повторів, тривалістю 10 хв., 22 теми); 24 випуски програми «Зелена книга» (з урахуванням повторів, тривалістю 20 хв., 12 тем).

Також, ми дослідили тематичну наповненість досліджених матеріалів. Було встановлено, наступні особливості висвітлення екологічної тематики на УР-1: про кліматичні зміни – 48 повідомлень (17%); проблеми з якістю води – 46 звісток (14%); необхідність утилізації сміття – 35 оповіщень (9%); проблеми ресурсозабезпеченості – 22 повідомлень (9%); про природу зони відчуження – 14 згадок (6%); правила, яких необхідно дотримуватись у природі – 21 оповіщення (7%); проблеми фауни – 35 повідомлень (11%); про негаразди флори – 38 згадок (12%); інші матеріали на екологічну проблематику – 30 оповіщень (8%).

Відтак, загальний відсоток висвітлення екологічної тематики в ефірах УР-1 у період з 3.10.16 по 30.11.17 становить $\approx 1\%$ від ефірного часу (52 год. з 10152). Розглянуті нами матеріали на екологічну тематику інформують аудиторію про зловоденні проблеми докільля, але в дійсності відведеного ефірного часу не достатньо для того, щоб повно, детально, осмислено розглянути насущні питання.

Цього не достатньо для екологічної освіти, для формування свідомого ставлення громадян нашої країни до довкілля. На нашу думку, варто не просто повідомити, що, де сталося, а й висловити власне бачення, подискутувати з реципієнтами, залучити аудиторію до обговорення з тією метою, щоб не залишити байдужими нікого, закликати громадськість до конкретних рішучих дій, адже докільля не може чекати, вирішувати – бути чи не бути – час уже настав. І ЗМІ повинні бути флагманом у вирішенні екологічних проблем.

Список літературних джерел

1. Беляков О. О. Екологічна проблематика в засобах масової інформації: Навч. посіб. – 2-ге вид. допов. і перероб. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003.
2. Зубар А. А. Стратегія розвитку НСТУ / А. А. Зубар // Українське радіо, – 2017.